

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH
TRƯỜNG THPT NGUYỄN TẤT THÀNH

KIỂM TRA GIỮA KÌ 2
NĂM HỌC 2023 – 2024
Bài kiểm tra môn: Ngữ Văn – Khối 10
Thời gian làm bài: 90 phút

ĐỀ CHÍNH THỨC

(Đề có 02 trang)

Họ, tên học sinh:.....

Lớp: Số báo danh:.....

PHẦN I. ĐỌC HIỂU (6.0 điểm)

Anh/ Chị hãy đọc văn bản và thực hiện các yêu cầu bên dưới.

TUỔI THƠ

Nguyễn Duy

Tuổi thơ tôi bát ngát cánh đồng
cỏ và lúa, và hoa hoang quả dại
vỏ ốc trắng những luống cày phơi ải
bờ ruộng bùn lấm tấm dấu chân cua

Người ở rừng mang vết suối vết cây
người mạn bể có chút sóng chút gió
người thành thị mang nét đường nét phố
như tôi mang dấu ruộng dấu vườn

Tuổi thơ tôi trắng muốt cánh cò
con sáo mỏ vàng, con chào mào đỏ đít
con chim trả bắn mũi tên xanh biếc
con chích choè đánh thức buổi ban mai

Con dẫu chìm chạm trở ở trong xương
thời thơ ấu không thể nào đánh đổi
trọn kiếp người ta chập chờn nguồn cội
có một miền quê trong đi đứng nói cười

Tuổi thơ tôi cứ ngỡ mất đi rồi
năm tháng trôi qua không bao giờ chảy lại
cái năm tháng mong manh mà vững chãi
con dẫu đất đai tươi rói mãi đây này

Tuổi thơ nào cũng sẽ hiện ra thôi
dẫu chúng ta cứ việc già nua tất
xin thương mến đến tận cùng chân thật
những miền quê gương mặt bạn bè.

(In trong *Nguyễn Duy – Tác phẩm văn học được giải thưởng nhà nước*, NXB Hội Nhà văn, 2015, tr 43 – 44)

***Sơ lược về tác giả:**

- Nguyễn Duy tên khai sinh là Nguyễn Duy Nhuệ, sinh năm 1948 tại Thanh Hóa. Mẹ mất sớm, Nguyễn Duy ở với bà ngoại từ nhỏ. Trong tâm hồn của Nguyễn Duy, bà ngoại là hình ảnh thân thuộc, gần gũi nhất. Năm 1966, ông nhập ngũ và có mặt tại các chiến trường ác liệt như: Khe Sanh, Đường chín Nam Lào. Sau đó ông học khoa Ngữ văn tại Trường Đại học Tổng hợp Hà Nội. Năm 1977 đến nay ông làm Đại diện thường trú của báo Văn nghệ các tỉnh phía Nam.

- Thơ của Nguyễn Duy có sự kết hợp hài hòa giữa cái duyên dáng, trữ tình với chất thể sự đậm đặc.

Câu 1. Xác định thể thơ và chủ thể trữ tình của bài thơ trên. (1.0 điểm)

Câu 2. Xác định biện pháp tu từ được sử dụng trong khổ thơ sau và nêu tác dụng của biện pháp tu từ đó. (1.0 điểm)

*Tuổi thơ tôi trắng muốt cánh cò
con sáo mỏ vàng, con chào mào đỏ đít
con chim trả bắn mũi tên xanh biếc
con chích choè đánh thức buổi ban mai*

Câu 3. Cảm hứng chủ đạo của bài thơ là gì? Cảm hứng đó thể hiện giá trị đạo đức, truyền thống nào của người Việt Nam (1.0 điểm)

Câu 4. Anh/ Chị hiểu như thế nào về hình ảnh: “Con dẫu chìm chạm trở ở trong xương”? (1.0 điểm)

Câu 5. Anh/chị có đồng tình với quan điểm của tác giả: “Tuổi thơ nào cũng sẽ hiện ra thôi/ dẫu chúng ta cứ việc già nua tất” hay không? Vì sao? (1.0 điểm)

Câu 6. Bài thơ gợi lên trong anh/ chị tình cảm, suy nghĩ gì về quê hương, nguồn cội? (1.0 điểm)

PHẦN II. VIẾT (4.0 điểm)

Anh/ Chị hãy viết một bài văn nghị luận phân tích chủ đề và những nét đặc sắc về nghệ thuật có trong bài thơ *Tuổi thơ* của nhà thơ Nguyễn Duy.

-----Hết-----

Học sinh không dùng tài liệu; Giám thị không giải thích gì thêm.